

Βρυξέλλες, 28 Απριλίου 2017
(OR. en)

8532/17

**Διοργανικός φάκελος:
2015/0263 (COD)**

**CODEC 656
CADREFIN 50
FSTR 35
FC 35
REGIO 51
SOC 287
AGRISTR 38
PECHE 166
PE 37**

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη θέσπιση του Προγράμματος Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων για την περίοδο 2017 έως 2020 και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 - Αποτελέσματα της πρώτης ανάγνωσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (Βρυξέλλες, 26 και 27 Απριλίου 2017)

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 294 της ΣΛΕΕ και την κοινή δήλωση σχετικά με την εφαρμογή στην πράξη της διαδικασίας συναπόφασης¹, πραγματοποιήθηκε σειρά άτυπων επαφών μεταξύ του Συμβουλίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής, με σκοπό να επιτευχθεί συμφωνία επί του φακέλου σε πρώτη ανάγνωση και να μη χρειαστεί δεύτερη ανάγνωση και συνδιαλλαγή.

¹ ΕΕ C 145, 30.6.2007, σ. 5

Σε αυτό το πλαίσιο, οι συνεισηγητές κ. Lambert VAN NISTELROOIJ (EPP, KX) και κα Constanze KREHL (S&D, GE) υπέβαλαν μία συμβιβαστική τροπολογία (τροπολογία 2) στην πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του Προγράμματος Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων για την περίοδο 2017 έως 2020 και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, εξ ονόματος της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης. Η τροπολογία αυτή είχε συμφωνηθεί κατά τις προαναφερθείσες άτυπες επαφές.

II. ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ

Κατά την ψηφοφορία της 27ης Απριλίου 2017, η Ολομέλεια ενέκρινε τη συμβιβαστική τροπολογία (τροπολογία 2) στην πρόταση κανονισμού. Η τροποποιημένη πλέον πρόταση της Επιτροπής αποτελεί τη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σε πρώτη ανάγνωση, η οποία περιέχεται στο νομοθετικό ψήφισμά του, ως έχει στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος².

Η θέση του Κοινοβουλίου απηχεί όσα είχαν συμφωνηθεί προηγουμένως μεταξύ των θεσμικών οργάνων. Κατά συνέπεια, αναμένεται ότι το Συμβούλιο θα εγκρίνει τη θέση του Κοινοβουλίου.

Ως εκ τούτου η πράξη θα εκδοθεί με τη διατύπωση που αντιστοιχεί στη θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

² Στο κείμενο της θέσης του Κοινοβουλίου που περιλαμβάνεται στο νομοθετικό ψήφισμα επισημαίνονται οι αλλαγές που επιφέρουν οι τροπολογίες στην πρόταση της Επιτροπής. Οι προσθήκες στο κείμενο της Επιτροπής επισημαίνονται με *έντονα και πλάγια στοιχεία*. Οι διαγραφές επισημαίνονται με το σύμβολο «■».

(27.4.2017)

Θέσπιση του Προγράμματος Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων *I**

Νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 27ης Απριλίου 2017 σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του Προγράμματος Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων για την περίοδο 2017 έως 2020 και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 (COM(2015)0701 – C8-0373/2015 – 2015/0263(COD))

(Συνήθης νομοθετική διαδικασία: πρώτη ανάγνωση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο (COM(2015)0701),
 - έχοντας υπόψη τα άρθρα 294 παράγραφος 2, 175 και 197 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οποία του υποβλήθηκε η πρόταση από την Επιτροπή (C8-0373/2015),
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 294 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της 16ης Μαρτίου 2016³,
 - έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών της 7ης Απριλίου 2016⁴,
 - έχοντας υπόψη την προσωρινή συμφωνία που εγκρίθηκε από την αρμόδια επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 69στ παράγραφος 4 του Κανονισμού, και τη δέσμευση του εκπροσώπου του Συμβουλίου, με επιστολή της 15ης Φεβρουαρίου 2017, να εγκρίνει τη θέση του Κοινοβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 59 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Οικονομικής και Νομισματικής Πολιτικής, της Επιτροπής Προϋπολογισμών, της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων, της Επιτροπής Αλιείας και της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας (A8-0374/2016),
1. εγκρίνει τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση όπως παρατίθεται κατωτέρω·

³ ΕΕ C 177 της 18.5.2016, σ. 47.

⁴ ΕΕ C 240 της 1.7.2016, σ. 49.

2. ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει εκ νέου την πρόταση στο Κοινοβούλιο, αν την αντικαταστήσει με νέο κείμενο, αν της επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις ή αν προτίθεται να της επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις·
3. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στα εθνικά κοινοβούλια.

Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που καθορίστηκε σε πρώτη ανάγνωση στις 27 Απριλίου 2017 εν όψει της έγκρισης κανονισμού (ΕΕ) 2017/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος στήριξης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για την περίοδο 2017 έως 2020 και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1305/2013

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 175 τρίτο εδάφιο και το άρθρο 197 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής⁵,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών⁶,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία⁷,

⁵ ΕΕ C 177 της 18.5.2016, σ. 47.

⁶ ΕΕ C 240 της 1.7.2016, σ. 49.

⁷ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 27ης Απριλίου 2017.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (**ΣΛΕΕ**), είναι αναγκαίο η Ένωση, κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και των δράσεών της, να συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή ενός υψηλού επιπέδου απασχόλησης, τη διασφάλιση κατάλληλης κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και ένα υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας. Επιπλέον, και όπως προβλέπεται στο άρθρο 11 **ΣΛΕΕ**, είναι αναγκαίο οι απαιτήσεις της περιβαλλοντικής προστασίας να εντάσσονται στις πολιτικές και στις δράσεις της Ένωσης, προκειμένου να προωθηθεί η αειφόρος ανάπτυξη.
- (2) Τα άρθρα 120 και 121 **ΣΛΕΕ** προβλέπουν ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να ασκούν την οικονομική τους πολιτική με σκοπό να συμβάλλουν στην υλοποίηση των στόχων της Ένωσης και στα πλαίσια των γενικών προσανατολισμών που συντάσσει το Συμβούλιο. Επομένως, ο συντονισμός των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών αποτελεί θέμα κοινού ενδιαφέροντος.

- (3) Αρκετά κράτη μέλη διήλθαν, και εξακολουθούν να διέρχονται, από διαδικασίες προσαρμογής για τη διόρθωση μακροοικονομικών ανισορροπιών που είχαν συσσωρευθεί κατά το παρελθόν και πολλά από τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν την πρόκληση της χαμηλής δυνητικής ανάπτυξης. Η Ένωση έχει χαρακτηρίσει την εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων ως μια από τις πολιτικές της προτεραιότητες, προκειμένου η ανάκαμψη να εισέλθει σε βιώσιμη πορεία, να απελευθερωθεί το αναπτυξιακό δυναμικό, ώστε να ενισχυθεί η ικανότητα προσαρμογής, και να στηριχθεί η διαδικασία σύγκλισης.
- (4) Οι μεταρρυθμίσεις είναι εκ φύσεως διαδικασίες πολύπλοκες που απαιτούν μια πλήρη αλυσίδα πολύ εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων, **καθώς και μια μακροπρόθεσμη προοπτική**. Η αντιμετώπιση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων σε διάφορους δημόσιους τομείς πολιτικής αποτελεί πρόκληση επειδή **αυτές καθυστερούν να αναπτύξουν τα αποτελέσματά τους**. Επομένως, ο έγκαιρος και αποτελεσματικός σχεδιασμός και η εφαρμογή τους είναι καίριας σημασίας, είτε πρόκειται για οικονομίες τις οποίες έχει πλήξει η κρίση είτε πρόκειται για δομικά αδύναμες οικονομίες. Στο πλαίσιο αυτό, η παροχή στήριξης από την Ένωση υπό τη μορφή τεχνικής συνδρομής υπήρξε **σημαντική** για τη στήριξη της οικονομικής προσαρμογής της Ελλάδας και της Κύπρου τα τελευταία λίγα έτη. **Ο ενστερνισμός των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων από τις ενδιαφερόμενες χώρες, είναι ουσιώδους σημασίας για την επιτυχή εφαρμογή τους.**

- (5) Τα κράτη μέλη μπορούν να επωφεληθούν από την παρεχόμενη στήριξη για την αντιμετώπιση προκλήσεων όσον αφορά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή **αναπτυξιακού χαρακτήρα** διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων **που θα είναι συμβατές με τους οικονομικούς και κοινωνικούς στόχους της Ένωσης**. Οι εν λόγω προκλήσεις είναι δυνατόν να εξαρτώνται από διάφορους παράγοντες, όπως η περιορισμένη διοικητική και θεσμική ικανότητα, καθώς **και** η πλημμελής εφαρμογή και εκτέλεση του δικαίου της Ένωσης.
- (6) Η Ένωση διαθέτει σημαντική πείρα στην παροχή ειδικής στήριξης στις εθνικές διοικήσεις και σε άλλες αρχές των κρατών μελών όσον αφορά την ανάπτυξη ικανοτήτων και παρόμοιες δράσεις σε ορισμένους τομείς (π.χ. φορολογία, τελωνεία, στήριξη μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων), καθώς και σε σχέση με την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής. Η πείρα που απέκτησε η Ένωση όσον αφορά τη στήριξη των εθνικών αρχών στην εφαρμογή μεταρρυθμίσεων θα πρέπει να αξιοποιηθεί για να ενισχυθεί η ικανότητα της Ένωσης να παρέχει στήριξη στα κράτη μέλη. Η ανάληψη συνολικής και ολοκληρωμένης δράσης είναι πράγματι αναγκαία, προκειμένου να παρέχεται στήριξη σε εκείνα τα κράτη μέλη τα οποία αναλαμβάνουν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που δίνουν ώθηση στην ανάπτυξη και ζητούν τη συνδρομή της Ένωσης προς αυτόν τον σκοπό.

- (7) *Η ειδική έκθεση (19/2015) του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, με τίτλο «Για να βελτιωθεί η παροχή τεχνικής βοήθειας στην Ελλάδα χρειάζεται μεγαλύτερη έμφαση στα αποτελέσματα», περιλαμβάνει χρήσιμες συστάσεις όσον αφορά την παροχή τεχνικής βοήθειας στα κράτη μέλη από την Επιτροπή. Οι εν λόγω συστάσεις πρόκειται να ληφθούν υπόψη κατά την εφαρμογή των μέτρων στήριξης στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.*
- (8) Σε αυτό το πλαίσιο, είναι απαραίτητο να θεσπιστεί πρόγραμμα στήριξης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων («Πρόγραμμα») με στόχο την ενίσχυση της ικανότητας των κρατών μελών να καταρτίζουν και να εφαρμόζουν διαρθρωτικές και διοικητικές μεταρρυθμίσεις που δίνουν ώθηση στην ανάπτυξη, μεταξύ άλλων με την χορήγηση βοήθειας για την αποδοτική και αποτελεσματική χρήση των ταμείων της Ένωσης. Σκοπός του Προγράμματος είναι να συμβάλλει στην επίτευξη κοινών στόχων, *όπως είναι η προώθηση της οικονομικής ανάκαμψης, της συνοχής και της δημιουργίας θέσεων εργασίας, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας της Ευρώπης και η τόνωση των επενδύσεων στην πραγματική οικονομία. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα καταστεί δυνατή και μία καλύτερη ανταπόκριση στις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις που συνίσταται στην επίτευξη ενός υψηλού επιπέδου κοινωνικής πρόνοιας και υψηλής ποιότητας υπηρεσιών στους τομείς της υγείας και της εκπαίδευσης, καθώς και στην καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.*

- (9) Στο πλαίσιο του Προγράμματος, θα πρέπει να παρέχεται στήριξη από την Επιτροπή κατόπιν αιτήματος ενός κράτους μέλους, σε τομείς **που άπτονται της συνοχής, της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικότητας, της καινοτομίας, της έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, της απασχόλησης και του περιβάλλοντος**, όπως ο προϋπολογισμός και η φορολογία, η δημόσια διοίκηση, οι θεσμικές και διοικητικές μεταρρυθμίσεις, **τα συστήματα** απονομής δικαιοσύνης, η καταπολέμηση της απάτης, της διαφθοράς, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες **και της φοροδιαφυγής**, το επιχειρηματικό περιβάλλον, η ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα, ■ ο ανταγωνισμός, οι δημόσιες προμήθειες, **η συμμετοχή του κοινού σε επιχειρήσεις**, οι διαδικασίες ιδιωτικοποιήσεων, η πρόσβαση σε χρηματοδότηση, **οι πολιτικές για τον χρηματοπιστωτικό τομέα**, το εμπόριο, η αειφόρος ανάπτυξη, ■ η εκπαίδευση και κατάρτιση, οι πολιτικές για την αγορά εργασίας, το σύστημα δημόσιας υγείας, οι πολιτικές για το άσυλο και τη μετανάστευση, η γεωργία, ■ η αγροτική ανάπτυξη και **η αλιεία**.
- (10) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να ζητούν στήριξη από την Επιτροπή βάσει του Προγράμματος με σκοπό την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο των διαδικασιών οικονομικής διακυβέρνησης, ιδίως βάσει των συστάσεων ανά χώρα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, για ενέργειες που συνδέονται με την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, καθώς και σε σχέση με την εφαρμογή των προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής. Θα πρέπει επίσης να είναι σε θέση να ζητούν, με δική τους πρωτοβουλία, στήριξη για μεταρρυθμίσεις προκειμένου να επιτύχουν **συνοχή, επενδύσεις, διατηρήσιμη ανάπτυξη, δημιουργία θέσεων εργασίας και ανταγωνιστικότητα**. **Η Επιτροπή θα μπορούσε να εκπονήσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα κύρια στοιχεία του αιτήματος για στήριξη**.

- (11) Κατόπιν διαλόγου με το αιτούν κράτος μέλος, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή θα πρέπει να αναλύει το αίτημά του, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, και να προσδιορίζει τη στήριξη που θα πρέπει να παρέχεται με βάση τον επείγοντα χαρακτήρα, το εύρος και το βάθος των προβλημάτων που εντοπίστηκαν, τις ανάγκες στήριξης όσον αφορά τους τομείς πολιτικής, την ανάλυση των κοινωνικοοικονομικών δεικτών και την εν γένει διοικητική ικανότητα του κράτους μέλους. ***Βάσει αυτής της ανάλυσης και λαμβάνοντας υπόψη τις υπάρχουσες δράσεις και δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία ή τα προγράμματα της Ένωσης, η Επιτροπή θα πρέπει να καταλήξει σε συμφωνία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος όσον αφορά τους τομείς προτεραιότητας, τους στόχους, ένα ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα, το πεδίο εφαρμογής των μέτρων στήριξης που πρόκειται να παρασχεθούν και την εκτιμώμενη συνολική χρηματοδοτική συνεισφορά για μια τέτοια στήριξη, στοιχεία τα οποία θα καθορίζονται σε σχέδιο συνεργασίας και στήριξης.***
- (12) ***Για τους σκοπούς, μεταξύ άλλων, της διαφάνειας, η Επιτροπή θα πρέπει, υπό τις προϋποθέσεις που τίθενται στον παρόντα κανονισμό, να παρέχει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τα σχέδια συνεργασίας και στήριξης.***

(13) *Η Επιτροπή, με τη συναίνεση του κράτους μέλους που επιθυμεί να λάβει στήριξη, θα πρέπει να είναι σε θέση να οργανώνει την παροχή στήριξης σε συνεργασία με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς ή άλλα κράτη μέλη που έχουν συμφωνήσει να ενεργούν ως εταίροι μεταρρύθμισης. Το κράτος μέλος που επιθυμεί να λάβει στήριξη θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα, σε έναν ή περισσότερους συγκεκριμένους τομείς στήριξης, να συνάψει εταιρική σχέση με ένα ή περισσότερα κράτη μέλη, τα οποία ως εταίροι μεταρρύθμισης θα συμβάλουν στη διαμόρφωση στρατηγικής και οδικών χαρτών για τη μεταρρύθμιση, στον σχεδιασμό βοήθειας υψηλής ποιότητας ή στην εποπτεία της εφαρμογής της στρατηγικής και των σχεδίων. Παρόλο που την ευθύνη για τις μεταρρυθμίσεις φέρει το κράτος μέλος που επιθυμεί να λάβει στήριξη, οι εταίροι μεταρρύθμισης ή άλλα κράτη μέλη ή αμφότερα τα μέρη που παρέχουν στήριξη θα πρέπει να μπορούν να συμβάλουν στην επιτυχή εφαρμογή του Προγράμματος.*

- (14) Οι ανακοινώσεις της Επιτροπής *της 19ης Οκτωβρίου 2010 με τίτλο* «Επανεξέταση του προϋπολογισμού της ΕΕ» και *της 29ης Ιουνίου 2011 με τίτλο* «Προϋπολογισμός για την “Ευρώπη 2020”» υπογραμμίζουν τη σημασία της εστίασης της χρηματοδότησης σε δραστηριότητες **και μέτρα** που έχουν αδιαμφισβήτητη ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, δηλαδή σε τομείς όπου η παρέμβαση της Ένωσης είναι ικανή να προσπορίσει πρόσθετη αξία σε σύγκριση με την ανάληψη δράσης μόνο από τα κράτη μέλη. Στο πλαίσιο αυτό, οι δράσεις και δραστηριότητες στήριξης που υλοποιούνται βάσει του Προγράμματος θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη συμπληρωματικότητα και τη συνέργειά τους με άλλα προγράμματα και πολιτικές σε *περιφερειακό*, εθνικό, ενωσιακό και διεθνές επίπεδο **κατά περίπτωση**. Οι δράσεις **και οι δραστηριότητες** στο πλαίσιο του Προγράμματος θα πρέπει να **καθιστούν δυνατή την ανάπτυξη και εφαρμογή λύσεων που αντιμετωπίζουν** εθνικές προκλήσεις, **στο κατάλληλο επίπεδο**, και που έχουν αντίκτυπο σε διασυνοριακού ή ενωσιακού επιπέδου προκλήσεις και **οι οποίες θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην κοινωνική, οικονομική και εδαφική συνοχή. Επιπλέον, οι δράσεις και οι δραστηριότητες στο πλαίσιο του προγράμματος θα πρέπει να συμβάλλουν στην επίτευξη** μιας συνεκτικής και συνεπούς εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης. Θα πρέπει, **εξάλλου**, να συμβάλλουν **και** στην περαιτέρω ανάπτυξη της εμπιστοσύνης και την προώθηση της συνεργασίας με την Επιτροπή, καθώς και μεταξύ των κρατών μελών. Ακόμη, η Ένωση βρίσκεται σε πλεονεκτικότερη θέση σε σύγκριση με τα κράτη μέλη προκειμένου να παράσχει μια πλατφόρμα για την παροχή και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών από ομοτίμους, καθώς και για την κινητοποίηση εμπειρογνώσιας.

- (15) Είναι αναγκαίο να θεσπιστεί ένα χρηματοδοτικό κονδύλιο ώστε το Πρόγραμμα να καλύπτει περίοδο εναρμονισμένη με τη διάρκειά του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου⁸.
- (16) Το χρηματοδοτικό κονδύλιο του Προγράμματος θα πρέπει να αποτελείται από χρηματοδοτικούς πόρους οι οποίοι αφαιρούνται από τα κονδύλια για την τεχνική βοήθεια με πρωτοβουλία της Επιτροπής βάσει των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013⁹ και (ΕΕ) αριθ. 1305/2013¹⁰ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Προκειμένου να καταστεί δυνατή η αφαίρεση αυτή **για αυτό το συγκεκριμένο πρόγραμμα, και με την επιφύλαξη τυχόν μελλοντικών προτάσεων**, είναι απαραίτητο να τροποποιηθούν οι εν λόγω κανονισμοί.

⁸ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 884).

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 487).

(17) *Ο παρών κανονισμός καθορίζει για ολόκληρη τη διάρκεια του Προγράμματος, χρηματοδοτικό κονδύλιο που αποτελεί για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ποσό προνομιακής αναφοράς στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας του προϋπολογισμού, κατά την έννοια του σημείου 17 της διοργανικής συμφωνίας, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση¹¹. Η χρηματοδότηση του Προγράμματος μέσω της μεταφοράς κονδυλίων από την τεχνική βοήθεια με πρωτοβουλία της Επιτροπής βάσει των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 θα πρέπει να θεωρηθεί μόνον εφάπαξ λύση και δεν θα πρέπει να συνιστά προηγούμενο όσον αφορά τη χρηματοδότηση των μελλοντικών πρωτοβουλιών.*

¹¹ *ΕΕ C 373 της 20.12.2013, σ. 1.*

- (18) Τα κράτη μέλη που ζητούν στήριξη θα πρέπει να **έχουν τη δυνατότητα** να συμβάλλουν **οικειοθελώς** στο χρηματοδοτικό κονδύλιο του Προγράμματος με πρόσθετα κονδύλια. Επί του παρόντος, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 περιορίζει τη δυνατότητα μεταφοράς των πόρων που διατίθενται για τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία κράτους μέλους στα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν προσωρινές δημοσιονομικές δυσκολίες. Συνεπώς, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 θα πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να επιτρέπει σε όλα τα κράτη μέλη να συμμετέχουν οικονομικά στο Πρόγραμμα. Οι πόροι που μεταφέρονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη δράσεων που συμβάλλουν στην έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη ■ στα κράτη μέλη.
- (19) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εφαρμοστεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹² (**«δημοσιονομικός κανονισμός»**). **Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα πρέπει να εγκρίνει ετήσια προγράμματα εργασίας και να ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Τα ετήσια προγράμματα εργασίας θα πρέπει να καθορίζουν τα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή τους σύμφωνα με τους γενικούς και ειδικούς στόχους του Προγράμματος, τα κριτήρια επιλογής για την παροχή επιχορηγήσεων, καθώς και όλα τα άλλα απαιτούμενα στοιχεία.**

¹² **Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).**

- (20) Εν όψει της σημασίας στήριξης των προσπαθειών των κρατών μελών για την επιδίωξη και την εφαρμογή διαρθρωτικών, θεσμικών και διοικητικών μεταρρυθμίσεων, είναι απαραίτητο να επιτραπεί ποσοστό συγχρηματοδότησης **για επιχορηγήσεις έως το 100 %** των επιλέξιμων δαπανών, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του Προγράμματος, διασφαλίζοντας παράλληλα την τήρηση των αρχών της συγχρηματοδότησης και της μη αποκόμισης κέρδους.
- (21) Σε περίπτωση απρόβλεπτων και δεόντως αιτιολογημένων λόγων επείγουσας ανάγκης που απαιτούν άμεση αντίδραση, όπως μια σοβαρή διαταραχή της οικονομίας ή σημαντικές περιστάσεις που επηρεάζουν σοβαρά τις οικονομικές ή κοινωνικές συνθήκες σε ένα κράτος μέλος και οι οποίες διαφεύγουν του ελέγχου του, η Επιτροπή, κατόπιν του αιτήματος κράτους μέλους **που επιθυμεί να λάβει στήριξη**, θα πρέπει να είναι σε θέση να θεσπίζει ειδικά μέτρα, για περιορισμένο ποσοστό του ετήσιου προγράμματος εργασίας **και για περιορισμένο χρονικό διάστημα έως έξι μηνών**, σύμφωνα με στόχους και δράσεις που είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του Προγράμματος με σκοπό τη στήριξη των εθνικών αρχών στην αντιμετώπιση των επειγουσών αναγκών.

- (22) Προκειμένου να διασφαλίζεται αποδοτική και συνεκτική κατανομή των δημοσιονομικών πόρων της Ένωσης και σεβασμός στην αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, οι δράσεις στο πλαίσιο του Προγράμματος θα πρέπει να είναι συμπληρωματικές και επιπρόσθετες των εν εξελίξει προγραμμάτων της Ένωσης, αποφεύγοντας τη διπλή χρηματοδότηση για τις ίδιες δαπάνες. Ειδικότερα, η Επιτροπή και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, σύμφωνα με τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους, θα πρέπει να εξασφαλίζουν σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών, καθ' όλα τα στάδια της διαδικασίας, τον αποτελεσματικό συντονισμό προκειμένου να εξασφαλίζονται η συνοχή, η συμπληρωματικότητα και η συνέργεια μεταξύ των πηγών χρηματοδότησης που στηρίζουν δράσεις που συνδέονται στενά με το Πρόγραμμα στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη, και συγκεκριμένα με μέτρα που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία της Ένωσης **και τα προγράμματα της Ένωσης** στα κράτη μέλη. **Η Επιτροπή θα πρέπει να καταβάλλει τις μεγαλύτερες δυνατές προσπάθειες προκειμένου να διασφαλίσει συμπληρωματικότητα και συνέργειες με στήριξη παρεχόμενη από άλλους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς.**
- (23) Τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης θα πρέπει να προστατεύονται με αναλογικά μέτρα που να καλύπτουν ολόκληρο τον κύκλο δαπανών, όπου περιλαμβάνονται η πρόληψη, ο εντοπισμός και η διερεύνηση παρατυπιών, η ανάκτηση απολεσθέντων, αχρεωστήτως καταβληθέντων ή κακώς χρησιμοποιηθέντων κονδυλίων και, κατά περίπτωση, η επιβολή **διοικητικών και οικονομικών** κυρώσεων.

- (24) Για να διευκολυνθεί η αξιολόγηση του Προγράμματος, θα πρέπει να θεσπιστεί, από την αρχή, κατάλληλο και διαφανές πλαίσιο παρακολούθησης της εφαρμογής των δράσεων και των αποτελεσμάτων του Προγράμματος. **Η Επιτροπή θα πρέπει να υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ετήσια έκθεση παρακολούθησης σχετικά με την εφαρμογή του Προγράμματος, στην οποία περιλαμβάνονται πληροφορίες που αφορούν τα αιτήματα στήριξης που υποβάλλουν τα κράτη μέλη, τις αναλύσεις σχετικά με την εφαρμογή των κριτηρίων για την αξιολόγηση των αιτημάτων στήριξης, τα σχέδια συνεργασίας και στήριξης, τη συμμετοχή των εταίρων μεταρρύθμισης και τα ειδικά μέτρα που έχουν εγκριθεί.** Θα πρέπει να διεξαχθεί μια ανεξάρτητη ενδιάμεση αξιολόγηση που θα εξετάζει την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος, την αποτελεσματική χρήση των πόρων και την προστιθέμενη αξία του σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Μια ανεξάρτητη εκ των υστέρων αξιολόγηση θα πρέπει, επίσης, να αντιμετωπίσει τον μακροπρόθεσμο αντίκτυπο και τις επιπτώσεις βιωσιμότητας του Προγράμματος. Οι εν λόγω αξιολογήσεις θα πρέπει να βασίζονται σε δείκτες, οι οποίοι μετρούν τα αποτελέσματα του Προγράμματος.

- (25) Προκειμένου να προσαρμοστεί ο κατάλογος των δεικτών με τους οποίους μετράται η επίτευξη των στόχων του Προγράμματος, υπό το φως της πείρας που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή του Προγράμματος, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης ▮ πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 ΣΛΕΕ όσον αφορά την τροποποίηση του καταλόγου. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, *οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου*¹³. *Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.*
- (26) Προκειμένου να εξασφαλισθούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εκτέλεση του παρόντος κανονισμού σε σχέση με την έγκριση ▮ των ετήσιων προγραμμάτων εργασίας, θα πρέπει να ανατεθούν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες.

¹³ *EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1.*

- (27) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού, δηλαδή η συμβολή στις θεσμικές, διοικητικές και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στα κράτη μέλη διά της παροχής στήριξης στις εθνικές αρχές, **όπως αυτές ορίζονται στον παρόντα κανονισμό**, για τη λήψη μέτρων που αποσκοπούν στη μεταρρύθμιση των θεσμών, της διακυβέρνησης, **των δομών ή της δημόσιας** διοίκησης και του οικονομικού και κοινωνικού τομέα, μεταξύ άλλων μέσω της στήριξης για την αποδοτική, **διαφανή** και αποτελεσματική χρήση των ταμείων της Ένωσης, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων του, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, η οποία διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού, δεδομένου ότι το πεδίο εφαρμογής της στήριξης πρόκειται να αποτελέσει αντικείμενο αμοιβαίας συμφωνίας με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.
- (28) Για να εξασφαλιστεί η ταχεία εφαρμογή των μέτρων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Θέσπιση και διάρκεια του Προγράμματος

Με τον παρόντα κανονισμό θεσπίζεται το πρόγραμμα στήριξης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων («Πρόγραμμα») για την περίοδο από τις ... [ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού] 2017 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- 1) ως «δικαιούχο κράτος μέλος» νοείται το κράτος μέλος που λαμβάνει στήριξη από την Ένωση στο πλαίσιο του Προγράμματος,

- 2) ως «ταμεία της Ένωσης» νοούνται τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία που αναφέρονται στο άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 223/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴, το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 516/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁵, το μέσο για τη χρηματοδοτική στήριξη της αστυνομικής συνεργασίας, της πρόληψης και καταστολής της εγκληματικότητας και της διαχείρισης κρίσεων που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 513/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁶ και το μέσο χρηματοδοτικής στήριξης στον τομέα των εξωτερικών συνόρων και των θεωρήσεων που θεσπίστηκε ως τμήμα του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 515/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷,

¹⁴ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 223/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας προς τους Απόρους (ΕΕ L 72 της 12.3.2014, σ. 1).

¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 516/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τη δημιουργία του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, την τροποποίηση της απόφασης 2008/381/ΕΚ του Συμβουλίου και την κατάργηση των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου αριθ. 573/2007/ΕΚ και αριθ. 575/2007/ΕΚ και της απόφασης 2007/435/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 150 της 20.5.2014, σ. 168).

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 513/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τη θέσπιση, στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, του μέσου για τη χρηματοδοτική στήριξη της αστυνομικής συνεργασίας, της πρόληψης και καταστολής της εγκληματικότητας και της διαχείρισης των κρίσεων και την κατάργηση της απόφασης 2007/125/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 150 της 20.5.2014, σ. 93).

¹⁷ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 515/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τη δημιουργία, στο πλαίσιο του Ταμείου Εσωτερικής Ασφάλειας, του μέσου χρηματοδοτικής στήριξης για θέματα εξωτερικών συνόρων και θεωρήσεων και κατάργηση της απόφασης αριθ. 574/2007/ΕΚ (ΕΕ L 150 της 20.5.2014, σ. 143).

- 3) ως «εθνικές αρχές» νοούνται μία ή περισσότερες εθνικές αρχές, μεταξύ άλλων αρχές σε περιφερειακό και σε τοπικό επίπεδο, που συνεργάζονται σε πνεύμα αλληλοβοήθειας, σύμφωνα με το θεσμικό και νομοθετικό πλαίσιο των κρατών μελών,
- 4) ως «διεθνής οργανισμός» νοείται ένας διεθνής οργανισμός του δημόσιου τομέα που έχει ιδρυθεί δυνάμει διεθνούς συμφωνίας, καθώς και οι εξειδικευμένες οργανώσεις που έχουν συσταθεί από έναν τέτοιον οργανισμό, όπως ορίζεται στο άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο ii) του δημοσιονομικού κανονισμού· οργανισμοί που έχουν εξομοιωθεί με διεθνή οργανισμό θεωρούνται διεθνείς οργανισμοί σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό,
- 5) ως «ευρωπαϊκοί οργανισμοί» νοούνται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, κατά το άρθρο 58 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο iii) του δημοσιονομικού κανονισμού.

Άρθρο 3

Ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία

1. Το Πρόγραμμα χρηματοδοτεί δράσεις **και δραστηριότητες** με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Προς τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι οι δράσεις **και οι δραστηριότητες** που επιλέγονται προς χρηματοδότηση είναι πιθανό να επιτύχουν αποτελέσματα, **τα οποία, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, έχουν** ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και ελέγχει κατά πόσον έχει πραγματικά επιτευχθεί ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία.
2. Οι δράσεις και οι δραστηριότητες του Προγράμματος εξασφαλίζουν ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, ιδίως μέσω:
 - α) της ανάπτυξης και εφαρμογής λύσεων οι οποίες αντιμετωπίζουν **τοπικές, περιφερειακές ή** εθνικές προκλήσεις που έχουν αντίκτυπο σε διασυνοριακές ή πανενοσιακές προκλήσεις **και** οι οποίες **μπορούν επίσης να συμβάλλουν στην κοινωνική, οικονομική και εδαφική συνοχή,**
 - β) της συμπληρωματικότητας και της συνέργειας με άλλα προγράμματα και πολιτικές της Ένωσης σε **περιφερειακό, εθνικό, ενωσιακό και διεθνές επίπεδο κατά περίπτωση,**

- γ) της συμβολής τους στη συνεκτική και συνεπή εφαρμογή του δικαίου **και των πολιτικών της Ένωσης, καθώς και στην προώθηση των ευρωπαϊκών αξιών, όπως της αλληλεγγύης,**
- δ) της συμβολής τους στην ανταλλαγή ορθών πρακτικών, **και με στόχο την ενίσχυση της προβολής των προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων** και τη δημιουργία μιας πλατφόρμας και ενός δικτύου εμπειρογνωσίας σε ενωσιακό επίπεδο,
- ε) της προώθησης της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των δικαιούχων κρατών μελών και της Επιτροπής, καθώς και της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών.

Άρθρο 4

Γενικός στόχος

Γενικός στόχος του Προγράμματος είναι η συμβολή στις θεσμικές, διοικητικές και **αναπτυξιακού χαρακτήρα** διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στα κράτη μέλη προσφέροντας στήριξη στις εθνικές αρχές για τη λήψη μέτρων που αποβλέπουν στη μεταρρύθμιση **και ενδυνάμωση** των θεσμικών οργάνων, της διακυβέρνησης, της **δημόσιας** διοίκησης και του οικονομικού και κοινωνικού τομέα για την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων με στόχο την ενίσχυση **της συνοχής**, της ανταγωνιστικότητας, **της παραγωγικότητας, της βιώσιμης** ανάπτυξης, της απασχόλησης και των επενδύσεων, ιδίως στο πλαίσιο των διαδικασιών οικονομικής διακυβέρνησης, μεταξύ άλλων με την παροχή συνδρομής για την αποδοτική, αποτελεσματική **και διαφανή** χρήση των ταμείων της Ένωσης.

Άρθρο 5

Ειδικοί στόχοι και πεδίο εφαρμογής του Προγράμματος

1. Προκειμένου να επιτευχθεί ο γενικός στόχος του άρθρου 4, το Πρόγραμμα κατατείνει στην επίτευξη των ακόλουθων ειδικών στόχων, **που θα επιδιωχθούν σε στενή συνεργασία με τα δικαιούχα κράτη μέλη**:
 - α) να στηρίζει τις πρωτοβουλίες των εθνικών αρχών για το σχεδιασμό των μεταρρυθμίσεών τους σύμφωνα με τις προτεραιότητές τους, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχικές συνθήκες και τις αναμενόμενες κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις,
 - β) να στηρίζει τις εθνικές αρχές ώστε να βελτιώσουν την ικανότητά τους να διαμορφώνουν, να αναπτύσσουν και να εφαρμόζουν πολιτικές και στρατηγικές μεταρρυθμίσεων και να ακολουθούν μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που διασφαλίζει συνεκτικότητα μεταξύ στόχων και μέσω των σε όλους τους τομείς,
 - γ) να στηρίζει τις προσπάθειες των εθνικών αρχών να καθορίσουν και να εφαρμόσουν κατάλληλες διαδικασίες και μεθοδολογίες, λαμβάνοντας υπόψη τις ορθές πρακτικές και τα διδάγματα που αποκόμισαν άλλες χώρες από την αντιμετώπιση παρόμοιων καταστάσεων,

- δ) να συνδράμει τις εθνικές αρχές στη βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων, **μεταξύ άλλων, μέσω της ενίσχυσης των επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων και** μέσω του καθορισμού σαφών αρμοδιοτήτων.

2. Οι ειδικοί στόχοι που καθορίζονται στην παράγραφο 1 αναφέρονται σε τομείς πολιτικής που αφορούν **τη συνοχή, την ανταγωνιστικότητα, την παραγωγικότητα, την καινοτομία, την έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς** ανάπτυξη, την απασχόληση και τις επενδύσεις, ιδίως όσον αφορά έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω τομείς:
- α) τη διαχείριση των δημοσίων οικονομικών **και της δημόσιας περιουσίας**, τη διαδικασία του προϋπολογισμού, τη διαχείριση του χρέους και τη φορολογική διοίκηση,
- β) τη θεσμική μεταρρύθμιση και την αποτελεσματική και προσανατολισμένη στις υπηρεσίες λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, **μεταξύ άλλων μέσω της απλούστευσης, όπου απαιτείται, των κανόνων**, το αποτελεσματικό κράτος δικαίου, τη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος και την ενίσχυση της καταπολέμησης της απάτης και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες,
- γ) το επιχειρηματικό περιβάλλον (**μεταξύ άλλων για τις ΜΜΕ**), **την επαναβιομηχανοποίηση**, την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα, τις επενδύσεις, **τη συμμετοχή του κοινού σε επιχειρήσεις**, το εμπόριο και τις άμεσες ξένες επενδύσεις, τον ανταγωνισμό και τις δημόσιες προμήθειες, τη διατηρήσιμη τομεακή ανάπτυξη και τη στήριξη της καινοτομίας **και της ψηφιοποίησης**,

- δ) την εκπαίδευση και κατάρτιση, τις πολιτικές για την αγορά εργασίας, **συμπεριλαμβανομένου του κοινωνικού διαλόγου για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την καταπολέμηση της φτώχειας, την προώθηση** της κοινωνικής ένταξης, την κοινωνική ασφάλιση και τα συστήματα κοινωνικής πρόνοιας, τα συστήματα δημόσιας υγείας και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, **καθώς και** τις πολιτικές για **τη συνοχή**, το άσυλο, τη μετανάστευση και τα σύνορα,
- ε) τις πολιτικές για **την εφαρμογή των μέτρων για την κλιματική αλλαγή, την προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και την επίτευξη ενεργειακής διαφοροποίησης, καθώς και για** τον τομέα της γεωργίας, **της αλιείας** και για την αειφόρο ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών,
- στ) τις πολιτικές για τον χρηματοπιστωτικό τομέα, **συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της απόκτησης χρηματοοικονομικών γνώσεων, τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα**, την πρόσβαση σε χρηματοδότηση **και τον δανεισμό στην πραγματική οικονομία: την παραγωγή, παροχή και ποιοτική παρακολούθηση δεδομένων και στατιστικών στοιχείων· και πολιτικές που αποβλέπουν στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής.**

Άρθρο 6

Επιλέξιμες δράσεις

Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που καθορίζονται στα άρθρα 4 και 5, το Πρόγραμμα χρηματοδοτεί ιδίως τα ακόλουθα είδη δράσεων:

- α) εμπειρογνωσία σε σχέση με την παροχή συμβουλών πολιτικής, την αλλαγή πολιτικών, **τη διαμόρφωση στρατηγικών και οδικών χαρτών για τη μεταρρύθμιση, καθώς και σε σχέση με** νομοθετικές, θεσμικές, διαρθρωτικές και διοικητικές μεταρρυθμίσεις,

- β) διάθεση εμπειρογνομόνων, συμπεριλαμβανομένων επιτόπιων εμπειρογνομόνων, για μικρό ή μεγάλο χρονικό διάστημα, για την άσκηση καθηκόντων σε συγκεκριμένους τομείς ή για την εκτέλεση επιχειρησιακών δραστηριοτήτων, ενδεχομένως με διερμηνεία, μετάφραση και στήριξη της συνεργασίας, διοικητική βοήθεια και διευκολύνσεις υποδομών και εξοπλισμού,
- γ) ανάπτυξη θεσμικών, διοικητικών ή τομεακών ικανοτήτων και σχετικές υποστηρικτικές δράσεις *σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης που συμβάλλουν και στην ενδυνάμωση της κοινωνίας των πολιτών, όπου απαιτείται*, ιδίως:
- i) σεμινάρια, συνέδρια και εργαστήρια,
 - ii) επισκέψεις εργασίας στο οικείο κράτος μέλος ή τρίτες χώρες, με σκοπό να δοθεί η δυνατότητα στους υπαλλήλους να αποκτήσουν ή να αυξήσουν την εμπειρογνώση ή τις γνώσεις τους σε σχετικές υποθέσεις, **και**
 - iii) δράσεις κατάρτισης και ανάπτυξη επιγραμμικών ή άλλου τύπου ενοτήτων κατάρτισης για τη στήριξη των αναγκαίων επαγγελματικών δεξιοτήτων και γνώσεων που αφορούν τις σχετικές μεταρρυθμίσεις,
- δ) συλλογή δεδομένων και στατιστικών στοιχείων, ανάπτυξη κοινών μεθοδολογιών και, εφόσον απαιτείται, δεικτών ή σημείων αναφοράς για συγκριτική αξιολόγηση,
- ε) οργάνωση της τοπικής επιχειρησιακής στήριξης σε τομείς όπως το άσυλο, η μετανάστευση και ο έλεγχος των συνόρων,

- στ) ανάπτυξη ικανοτήτων ΤΠ: **εμπειρογνωσία στην** ανάπτυξη, συντήρηση, λειτουργία και έλεγχο ποιότητας της υποδομής και των εφαρμογών ΤΠ που απαιτούνται για την εφαρμογή των σχετικών μεταρρυθμίσεων, **καθώς και εμπειρογνωσία σε προγράμματα για την ψηφιοποίηση των δημοσίων υπηρεσιών,**
- ζ) μελέτες, έρευνα, αναλύσεις και επισκοπήσεις, αξιολογήσεις και εκτιμήσεις αντικτύπου, και ανάπτυξη και δημοσίευση οδηγών, εκθέσεων και εκπαιδευτικού υλικού,
- η) έργα επικοινωνίας για μάθηση, συνεργασία, ευαισθητοποίηση, δραστηριότητες διάδοσης και ανταλλαγή ορθών πρακτικών· διοργάνωση εκστρατειών ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης, εκστρατειών και εκδηλώσεων στα μέσα ενημέρωσης, περιλαμβανομένης της εταιρικής επικοινωνίας **και της επικοινωνίας μέσω κοινωνικών δικτύων, όπου απαιτείται,**
- θ) συλλογή και δημοσίευση υλικού για τη διάδοση πληροφοριών καθώς και των αποτελεσμάτων του Προγράμματος, **μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη,** λειτουργία και συντήρηση συστημάτων και εργαλείων που στηρίζονται στη χρήση τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας,
- ι) κάθε άλλη **συναφή** δραστηριότητα στήριξης των γενικών και ειδικών στόχων που περιγράφονται στα άρθρα 4 και 5.

Άρθρο 7
Αίτημα στήριξης

1. Το κράτος μέλος που επιθυμεί να λάβει στήριξη στο πλαίσιο του Προγράμματος υποβάλλει σχετικό αίτημα στην Επιτροπή, προσδιορίζοντας τους τομείς πολιτικής και τις προτεραιότητες προς στήριξη στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής του Προγράμματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2. Το αίτημα αυτό υποβάλλεται έως τις 31 Οκτωβρίου ενός ημερολογιακού έτους. ***Η Επιτροπή μπορεί να παρέχει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα κύρια στοιχεία τα οποία θα πρέπει να περιλαμβάνονται στο αίτημα στήριξης που υποβάλλει το κράτος μέλος.***

2. Λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, κατόπιν διαλόγου με το αιτούν κράτος μέλος, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η Επιτροπή αναλύει το αίτημα στήριξης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 με βάση τον επείγοντα χαρακτήρα, το εύρος και το βάθος των προβλημάτων που εντοπίστηκαν, τις ανάγκες στήριξης όσον αφορά τους σχετικούς τομείς πολιτικής, την ανάλυση των κοινωνικοοικονομικών δεικτών και την εν γένει διοικητική ικανότητα του κράτους μέλους.

Βάσει αυτής της ανάλυσης και λαμβάνοντας υπόψη τις υπάρχουσες δράσεις και μέτρα που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία της Ένωσης ή άλλα ενωσιακά προγράμματα, η Επιτροπή καταλήγει σε συμφωνία με το οικείο κράτος μέλος *όσον αφορά* τους τομείς προτεραιότητας προς στήριξη, *τους στόχους, ένα ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα, το πεδίο εφαρμογής των μέτρων στήριξης που πρόκειται να παρασχεθούν, καθώς και την εκτιμώμενη συνολική χρηματοδοτική συνεισφορά για την εν λόγω στήριξη, που πρόκειται να καθοριστεί στο πλαίσιο σχεδίου συνεργασίας και στήριξης.*

3. Το αίτημα στήριξης μπορεί να υποβληθεί όσον αφορά τα ακόλουθα:

- α) την εφαρμογή *από τα κράτη μέλη* μεταρρυθμίσεων *τις οποίες έχουν αναλάβει με δική τους πρωτοβουλία, ιδίως για την επίτευξη διατηρήσιμης οικονομικής ανάπτυξης και δημιουργίας θέσεων εργασίας,*
- β) την εφαρμογή προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής για τα κράτη μέλη που λαμβάνουν χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση βάσει υφιστάμενων μέσων, ιδίως σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 472/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁸ για τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ και με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου¹⁹ για τα κράτη μέλη εκτός ζώνης ευρώ,

¹⁸ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 472/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, για την ενίσχυση της οικονομικής και δημοσιονομικής εποπτείας των κρατών μελών στη ζώνη του ευρώ τα οποία αντιμετωπίζουν ή απειλούνται με σοβαρές δυσκολίες αναφορικά με τη χρηματοοικονομική τους σταθερότητα (ΕΕ L 140 της 27.5.2013, σ. 1).

¹⁹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2002, για τη θέσπιση ενός μηχανισμού μεσοπρόθεσμης οικονομικής στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών των κρατών μελών (ΕΕ L 53 της 23.2.2002, σ. 1).

- γ) την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων *διατηρήσιμης ανάπτυξης στο πλαίσιο διαδικασιών οικονομικής διακυβέρνησης, και ιδίως στο πλαίσιο των σχετικών συστάσεων ανά χώρα που εκδίδονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου ή άλλων μέτρων που συνδέονται με την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης.*

Άρθρο 8

Παροχή πληροφοριών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο για τα σχέδια συνεργασίας και στήριξης.

- 1. Η Επιτροπή, με τη συναίνεση του δικαιούχου κράτους μέλους, διαβιβάζει αμελλητί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο το σχέδιο συνεργασίας και στήριξης. Το δικαιούχο κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί να συναινέσει σε περίπτωση ευαίσθητων ή εμπιστευτικών πληροφοριών, η γνωστοποίηση των οποίων θα έθετε σε κίνδυνο τα δημόσια συμφέροντα του δικαιούχου κράτους μέλους.*
- 2. Ωστόσο, η Επιτροπή κοινοποιεί το σχέδιο συνεργασίας και στήριξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:*
 - α) όταν το δικαιούχο κράτος μέλος έχει προηγουμένως αποκρύψει όλες τις ευαίσθητες ή εμπιστευτικές πληροφορίες, η κοινοποίηση των οποίων θα έθετε σε κίνδυνο τα δημόσια συμφέροντά του,*

β) μετά την πάροδο ενός ευλόγου χρονικού διαστήματος, όταν η κοινοποίηση των σχετικών πληροφοριών δεν επηρεάζει αρνητικά την εφαρμογή των μέτρων στήριξης του Προγράμματος και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο δύο μήνες μετά τη λήψη των μέτρων αυτών βάσει του σχεδίου συνεργασίας και στήριξης.

Άρθρο 9

Οργάνωση της στήριξης και των εταίρων μεταρρύθμισης

1. Η Επιτροπή μπορεί, *με τη συναίνεση του δικαιούχου κράτους μέλους, να οργανώσει* την στήριξη βάσει του Προγράμματος σε συνεργασία με άλλα κράτη μέλη ή *ευρωπαϊκούς και* διεθνείς οργανισμούς.
2. Το δικαιούχο κράτος μέλος, σε συντονισμό με την Επιτροπή, μπορεί να συνάψει εταιρική σχέση με ένα ή περισσότερα άλλα κράτη μέλη τα οποία ενεργούν ως εταίροι μεταρρύθμισης όσον αφορά συγκεκριμένους τομείς μεταρρύθμισης. Ο εταίρος μεταρρύθμισης, σε συντονισμό με την Επιτροπή *και βάσει αμοιβαίας συνεννόησης με το δικαιούχο κράτος μέλος και την Επιτροπή*, συμβάλλουν στη διαμόρφωση στρατηγικής και οδικών χαρτών για τη μεταρρύθμιση, στον σχεδιασμό βοήθειας υψηλής ποιότητας ή στην εποπτεία της εφαρμογής της στρατηγικής και των έργων.

Άρθρο 10
Χρηματοδοτικό κονδύλιο

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την εφαρμογή του Προγράμματος καθορίζεται σε 142 800 000 EUR *σε τρέχουσες τιμές*.
2. Τα κονδύλια που προορίζονται για το Πρόγραμμα μπορούν επίσης να καλύπτουν δαπάνες για δραστηριότητες προπαρασκευής, παρακολούθησης, διαχειριστικού ελέγχου, λογιστικού ελέγχου και αξιολόγησης οι οποίες απαιτούνται για τη διαχείριση του Προγράμματος και την επίτευξη των στόχων του. Ειδικότερα, δαπάνες για μελέτες, συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων, δράσεις πληροφόρησης και επικοινωνίας, περιλαμβανομένης της εταιρικής επικοινωνίας για τις πολιτικές προτεραιότητες της Ένωσης, στο βαθμό που αφορούν τους γενικούς στόχους του παρόντος κανονισμού, δαπάνες για δίκτυα τεχνολογίας πληροφοριών που επικεντρώνονται στην επεξεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών, και κάθε άλλη δαπάνη τεχνικής και διοικητικής βοήθειας την οποία πραγματοποιεί η Επιτροπή για τη διαχείριση του Προγράμματος.
3. ***Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εντός των ορίων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.***

Άρθρο 11

Άλλες χρηματοδοτικές συνεισφορές στον προϋπολογισμό του Προγράμματος

1. Πέρα από το χρηματοδοτικό κονδύλιο που ορίζεται στο άρθρο 10, το Πρόγραμμα μπορεί να χρηματοδοτηθεί μέσω πρόσθετων *οικειοθελών* συνεισφορών από τα κράτη μέλη.
2. Οι πρόσθετες συνεισφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 *του παρόντος άρθρου* είναι δυνατόν να συνίστανται σε συνεισφορές από τους πόρους που προβλέπονται για τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία των κρατών μελών σύμφωνα με το άρθρο 59 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και μεταφέρονται σύμφωνα με το άρθρο 25 του εν λόγω κανονισμού.
3. Αυτές οι πρόσθετες συνεισφορές που αναφέρονται στην παράγραφο 1 χρησιμοποιούνται για τη στήριξη δράσεων που συμβάλλουν στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Συνεισφορά που καταβάλλεται από το δικαιούχο κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 2 χρησιμοποιείται αποκλειστικά στο εν λόγω κράτος μέλος.

Άρθρο 12

Αποκλεισμός της διπλής χρηματοδότησης

Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού μπορούν να λάβουν στήριξη από άλλα ενωσιακά προγράμματα, μέσα ή κεφάλαια από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι η στήριξη αυτή δεν καλύπτει τα ίδια στοιχεία κόστους.

Άρθρο 13
Εφαρμογή του Προγράμματος

1. Η Επιτροπή εφαρμόζει το Πρόγραμμα σύμφωνα με τον **δημοσιονομικό** κανονισμό.
2. Τα μέτρα του Προγράμματος μπορούν να εφαρμόζονται είτε άμεσα από την Επιτροπή είτε, έμμεσα, από οντότητες και πρόσωπα εκτός των κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 60 του **δημοσιονομικού** κανονισμού. Συγκεκριμένα, η χρηματοδοτική στήριξη της Ένωσης για τις δράσεις που προβλέπονται στο άρθρο 6 του παρόντος κανονισμού λαμβάνει τη μορφή:
 - α)* επιχορηγήσεων, συμπεριλαμβανομένων επιχορηγήσεων στις εθνικές αρχές των κρατών μελών,
 - β)* σύναψης δημοσίων συμβάσεων,
 - γ)* επιστροφής εξόδων που πραγματοποιήθηκαν από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες, **συμπεριλαμβανομένων εμπειρογνομόνων των εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών αρχών των κρατών μελών που παρέχουν ή λαμβάνουν στήριξη,**
 - δ)* συνεισφορών σε καταπιστευματικά ταμεία **που έχουν συσταθεί από διεθνείς οργανισμούς και**
 - ε)* εκτέλεσης δράσεων στο πλαίσιο έμμεσης διαχείρισης.

3. Επιχορηγήσεις μπορούν να χορηγούνται στις εθνικές αρχές των κρατών μελών, στον όμιλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, σε διεθνείς οργανισμούς, δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς και οντότητες που λειτουργούν νομίμως σε ένα από τα ακόλουθα:

α) κράτη μέλη *και*

β) χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών που είναι συμβαλλόμενα μέρη στη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στη εν λόγω συμφωνία.

Το ποσοστό συγχρηματοδότησης για τις επιχορηγήσεις ανέρχεται έως και στο 100 % των επιλέξιμων δαπανών, με την επιφύλαξη της αρχής της συγχρηματοδότησης και της μη αποκόμισης κέρδους.

4. Στήριξη μπορεί επίσης να παρέχεται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, οι οποίοι μπορεί να κληθούν να συμβάλουν σε επιλεγμένες δραστηριότητες που διοργανώνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος, όταν αυτό είναι αναγκαίο για την επίτευξη των ειδικών στόχων που ορίζονται στο άρθρο 5.

5. Για την εφαρμογή του Προγράμματος, η Επιτροπή θεσπίζει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, **ετήσια προγράμματα εργασίας και ενημερώνει σχετικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Το ετήσιο πρόγραμμα** εργασίας **ορίζει** τα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή του, **σύμφωνα με τους γενικούς και ειδικούς στόχους των άρθρων 4 και 5 του παρόντος κανονισμού, τα κριτήρια επιλογής και παροχής των επιχορηγήσεων** και όλα τα στοιχεία που προβλέπονται στον **δημοσιονομικό** κανονισμό.
6. Για να εξασφαλιστεί η έγκαιρη διαθεσιμότητα πόρων, **περιορισμένο μέρος του** ετήσιου προγράμματος εργασίας **προβλέπεται για ειδικά μέτρα**, σε περίπτωση απρόβλεπτων και δεόντως αιτιολογημένων λόγων επείγουσας ανάγκης που απαιτούν άμεση αντίδραση, όπως μια σοβαρή διαταραχή της οικονομίας ή σημαντικές περιστάσεις που επηρεάζουν σοβαρά τις οικονομικές ή κοινωνικές συνθήκες σε ένα κράτος μέλος και οι οποίες διαφεύγουν του ελέγχου του, Η Επιτροπή, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους **που επιθυμεί να λάβει στήριξη**, μπορεί να θεσπίζει ειδικά μέτρα σύμφωνα με τους στόχους και τις δράσεις που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό με σκοπό τη στήριξη των εθνικών αρχών στην αντιμετώπιση των επειγουσών αναγκών. Τα εν λόγω ειδικά μέτρα **έχουν προσωρινό χαρακτήρα** και δεν υπόκεινται στους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 7 **παράγραφοι 1 και 2. Τα ειδικά μέτρα αίρονται εντός έξι μηνών και είναι δυνατό να αντικατασταθούν από στήριξη σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 7.**

Άρθρο 14

Συντονισμός και συμπληρωματικότητα

1. Η Επιτροπή και τα δικαιούχα κράτη μέλη, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, θα αναπτύξουν συνέργειες και θα εξασφαλίσουν αποτελεσματικό συντονισμό μεταξύ του Προγράμματος και άλλων ενωσιακών προγραμμάτων και μέσων, και ιδίως με μέτρα που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία της Ένωσης. Προς το σκοπό αυτό:
 - α) εξασφαλίζουν συμπληρωματικότητα και συνέργεια μεταξύ των διαφόρων μέσων σε ενωσιακό, εθνικό **και, κατά περίπτωση, περιφερειακό** επίπεδο, ιδίως σε σχέση με τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία της Ένωσης, τόσο κατά το στάδιο σχεδιασμού όσο και κατά τη διάρκεια της εφαρμογής,
 - β) βελτιστοποιούν τους μηχανισμούς συντονισμού για την αποφυγή της αλληλεπικάλυψης των προσπαθειών **και**
 - γ) μεριμνούν για τη στενή συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων για την εφαρμογή σε ενωσιακό, εθνικό **και, κατά περίπτωση, περιφερειακό** επίπεδο, ώστε να εξασφαλιστούν συνεκτικές και απλουστευμένες δράσεις στήριξης.
2. ***Η Επιτροπή καταβάλλει τις μεγαλύτερες δυνατές προσπάθειες προκειμένου να διασφαλίσει συμπληρωματικότητα και συνέργειες με στήριξη από άλλους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς.***
3. Τα αντίστοιχα ετήσια προγράμματα εργασιών μπορούν να χρησιμεύουν ως πλαίσιο συντονισμού, όταν προβλέπεται στήριξη σε έναν από τους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2.

Άρθρο 15

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

1. Κατά την υλοποίηση δράσεων που χρηματοδοτούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζει την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, με την εφαρμογή προληπτικών μέτρων κατά της απάτης, της διαφθοράς και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας, με τη διενέργεια αποτελεσματικών ελέγχων και με την ανάκτηση, σε περίπτωση που διαπιστωθούν παρατυπίες, των αχρεωστήτως καταβληθέντων **ή των μη ορθώς χρησιμοποιηθέντων** ποσών, καθώς επίσης, οσάκις κρίνεται σκόπιμο, με την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών **διοικητικών και οικονομικών** κυρώσεων.
2. Η Επιτροπή ή οι αντιπρόσωποί της και το Ελεγκτικό Συνέδριο έχουν την εξουσία να ελέγχουν, βάσει δικαιολογητικών καθώς και επιτόπιων ελέγχων, όλους τους δικαιούχους επιχορηγήσεων, τους εργολάβους και τους υπεργολάβους που έχουν λάβει πόρους της Ένωσης κατ' εφαρμογή του Προγράμματος.

Η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) δύναται να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις στους οικονομικούς παράγοντες που έχουν σχέση, άμεσα ή έμμεσα, με τη χρηματοδότηση αυτή, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου²⁰, με στόχο τη διαπίστωση τυχόν απάτης, δωροδοκίας ή οποιασδήποτε άλλης παράνομης ενέργειας εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης σε σχέση με συμφωνία ή απόφαση επιχορήγησης ή με σύμβαση που αφορά χρηματοδότηση από μέρος της Ένωσης.

²⁰ Κανονισμός (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες (ΕΕ L 292 της 15.11.1996, σ. 2).

Με την επιφύλαξη του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου, στις συμφωνίες συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς, στις συμφωνίες και αποφάσεις επιχορήγησης και στις συμβάσεις που απορρέουν από την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή, το Ελεγκτικό Συνέδριο και η OLAF εξουσιοδοτούνται ρητώς να διενεργούν τέτοιους διαχειριστικούς ελέγχους και επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις.

Άρθρο 16

Παρακολούθηση και αξιολόγηση

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί την εφαρμογή των δράσεων που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα και μετρά τον βαθμό επίτευξης *του γενικού στόχου του άρθρου 4 και των συγκεκριμένων στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 σύμφωνα με τους δείκτες που ορίζονται στο παράρτημα.*

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 17 όσον αφορά τροποποιήσεις του καταλόγου των δεικτών που ορίζονται στο παράρτημα.

2. Η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο *ετήσια έκθεση παρακολούθησης σχετικά με την εφαρμογή του Προγράμματος. Η εν λόγω έκθεση περιλαμβάνει πληροφορίες για:*

- α) τα αιτήματα στήριξης του άρθρου 7 παράγραφος 1 που υποβάλλουν τα κράτη μέλη,*
- β) τις αναλύσεις σχετικά με την εφαρμογή των κριτηρίων του άρθρου 7 παράγραφος 2, οι οποίες χρησιμοποιούνται για την ανάλυση των αιτημάτων στήριξης που υποβάλλουν τα κράτη μέλη,*
- γ) τα σχέδια συνεργασίας και στήριξης του άρθρου 7 παράγραφος 2,*
- δ) τη συμμετοχή των εταίρων μεταρρύθμισης του άρθρου 9 και*
- ε) την έγκριση ειδικών μέτρων του άρθρου 13 παράγραφος 6.*

Η Επιτροπή υποβάλλει *επίσης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ανεξάρτητη* ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης, το αργότερο έως τα μέσα του 2019, και *ανεξάρτητη* έκθεση εκ των υστέρων αξιολόγησης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021.

3. Η ενδιάμεση έκθεση αξιολόγησης περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την επίτευξη των στόχων του Προγράμματος, την αποδοτική χρήση των σχετικών πόρων και την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία του Προγράμματος ■ . Εξετάζει επίσης κατά πόσον διατηρούν την επικαιρότητά τους όλοι οι στόχοι και δράσεις. Η εκ των υστέρων έκθεση αξιολόγησης **αποτιμά το Πρόγραμμα στο σύνολό του και** περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τον περισσότερο μακροπρόθεσμο αντίκτυπό του.

Άρθρο 17

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 16 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο από ... **[ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού]** έως την 31η Δεκεμβρίου 2020.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 16 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. *Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες που ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.*
5. Μόλις εκδώσει μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη, η Επιτροπή την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 16 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο τίθεται σε ισχύ εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα που η πράξη αυτή κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή αν, πριν λήξει αυτή η περίοδος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η προθεσμία αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 18

Τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 τροποποιείται ως εξής:

1) το άρθρο 25 τροποποιείται ως εξής:

α) ο τίτλος αντικαθίσταται από τον ακόλουθο:

«Διαχείριση της τεχνικής συνδρομής για κράτη μέλη»,

β) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού **(ΕΕ) 2017/...**⁺ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου*, τμήμα των πόρων που προβλέπονται στο άρθρο 59 του παρόντος κανονισμού και προγραμματίζονται σύμφωνα με ειδικούς κανόνες ανά Ταμείο μπορεί, με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής, να μεταφερθεί σε τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής για την εφαρμογή μέτρων που αφορούν το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 58 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο στοιχείο ιβ) του παρόντος κανονισμού, μέσω άμεσης ή έμμεσης διαχείρισης.

* **Κανονισμός (ΕΕ) 2017/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της ... για τη θέσπιση του προγράμματος στήριξης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για την περίοδο 2017 έως 2020 και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 (ΕΕ)**⁺⁺»,

⁺ ΕΕ: να προστεθεί ο αριθμός του κανονισμού στην COD 2015/0263.

⁺⁺ ΕΕ: να προστεθεί ο αριθμός, η ημερομηνία έγκρισης και τα στοιχεία δημοσίευσης του κανονισμού στην COD 2015/0263.

γ) στην παράγραφο 3, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ένα κράτος μέλος ζητεί τη μεταφορά που αναφέρεται στην παράγραφο 1 για ένα ημερολογιακό έτος μέχρι τις 31 Ιανουαρίου του έτους στο οποίο πρόκειται να γίνει η μεταφορά. Η αίτηση συνοδεύεται από πρόταση τροποποίησης του προγράμματος ή των προγραμμάτων από τα οποία θα γίνει η μεταφορά. Αντίστοιχες τροποποιήσεις γίνονται και στο σύμφωνο εταιρικής σχέσης, σύμφωνα με το άρθρο 30 παράγραφος 2 οι οποίες καθορίζουν το συνολικό ποσό που μεταφέρεται κάθε χρόνο στην Επιτροπή.»

δ) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος:

«4. Οι πόροι που μεταφέρονται από κράτος μέλος σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου υπόκεινται στον κανόνα αποδέσμευσης του άρθρου 136 *του παρόντος κανονισμού και στο άρθρο 38 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.*»

2) στο άρθρο 58 παράγραφος 1 τρίτο εδάφιο, το στοιχείο ιβ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«ιβ) δράσεις που χρηματοδοτούνται δυνάμει του κανονισμού **(ΕΕ) 2017/...**⁺ προκειμένου να συμβάλουν στην επίτευξη της στρατηγικής της Ένωσης για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη.»

3) στο άρθρο 91, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Το 0,35 % των συνολικών πόρων, κατόπιν αφαίρεσης της στήριξης για τη διευκόλυνση «Συνδέοντας την Ευρώπη» που αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 6 και της ενίσχυσης για τους απόρους που αναφέρεται στο άρθρο 92 παράγραφος 7, διατίθεται σε τεχνική συνδρομή με πρωτοβουλία της Επιτροπής, εκ των οποίων έως 112 233 000 EUR **σε τρέχουσες τιμές** διατίθενται για το πρόγραμμα στήριξης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/...⁺ προς χρήση στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής και του σκοπού του εν λόγω προγράμματος.»

⁺ **ΕΕ: να προστεθεί ο αριθμός του κανονισμού στην COD 2015/0263.**

Άρθρο 19

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013

Στο άρθρο 51 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 το ΕΓΤΑΑ μπορεί να χρησιμοποιεί έως και το 0,25 % των ετήσιων κονδυλίων του για τη χρηματοδότηση των δράσεων που αναφέρονται στο άρθρο 58 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 συμπεριλαμβανομένων των δαπανών σύστασης και λειτουργίας του Ευρωπαϊκού Δικτύου Αγροτικής Ανάπτυξης που αναφέρεται στο άρθρο 52 του παρόντος κανονισμού και του δικτύου των ΕΣΚ που αναφέρεται στο άρθρο 53 του παρόντος κανονισμού κατόπιν πρωτοβουλίας της Επιτροπής και/ή εξ ονόματός της, εκ των οποίων έως 30 567 000 EUR *σε τρέχουσες τιμές* διατίθενται για το πρόγραμμα στήριξης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων *που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/...⁺ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου**, προς χρήση στο πλαίσιο του πεδίου εφαρμογής και του σκοπού του εν λόγω προγράμματος.

* *Κανονισμός (ΕΕ) 2017/... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της ... για τη θέσπιση του προγράμματος στήριξης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για την περίοδο 2017 έως 2020 και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 (ΕΕ ...) ⁺⁺.».*

⁺ ΕΕ: να προστεθεί ο αριθμός του κανονισμού στην COD 2015/0263.

⁺⁺ ΕΕ: να προστεθεί ο αριθμός, η ημερομηνία έγκρισης και τα στοιχεία δημοσίευσης του κανονισμού στην COD 2015/0263.

Άρθρο 20
Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

....

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Δείκτες

Η επίτευξη των **■** στόχων του άρθρου 4 και του άρθρου 5 παράγραφος 1 μετράται βάσει των ακόλουθων δεικτών:

- α) του αριθμού και του είδους των εθνικών αρχών, διοικητικών υπηρεσιών και άλλων δημόσιων φορέων, όπως εθνικά υπουργεία ή ρυθμιστικές αρχές, ανά δικαιούχο κράτος μέλος, που έλαβαν στήριξη δυνάμει του Προγράμματος,
- β) του αριθμού και του είδους των παρόχων στήριξης, όπως κυβερνητικοί οργανισμοί, οργανισμοί δημοσίου δικαίου και οντότητες ιδιωτικού δικαίου επιφορτισμένες με δημόσια υπηρεσία και διεθνείς οργανισμοί, ανά ειδικό στόχο, ανά τομέα πολιτικής και ανά δικαιούχο κράτος μέλος,
- γ) του αριθμού και του είδους των επιλέξιμων δυνάμει του άρθρου 6 δράσεων που πραγματοποιήθηκαν, όπως αποστολή εμπειρογνομόνων, δράσεις κατάρτισης ή σεμινάρια κ.λπ., κατανεμημένες ανά:
 - ι) *συστάσεις ανά χώρα* ή σχετικές δράσεις που σχετίζονται με την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, προγράμματα οικονομικής προσαρμογής και μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία του κράτους μέλους,

- ii) ειδικό στόχο, τομέα πολιτικής και δικαιούχο κράτος μέλος,
 - iii) παρόχους στήριξης όπως κυβερνητικοί οργανισμοί, οργανισμοί δημοσίου δικαίου και οντότητες ιδιωτικού δικαίου επιφορτισμένες με δημόσια υπηρεσία ή *διεθνείς οργανισμοί*,
 - iv) στήριξη δικαιούχων, όπως εθνικές αρχές, από το δικαιούχο κράτος μέλος,
- δ) του αριθμού και του είδους των πολιτικών και νομικών ρυθμίσεων, όπως πολιτικά μνημόνια κατανόησης ή επιστολές προθέσεων, συμφωνίες και συμβάσεις, που συνάπτονται μεταξύ της Επιτροπής, *εταίρων μεταρρύθμισης*, κατά περίπτωση, και παρόχων στήριξης για δραστηριότητες στο πλαίσιο του Προγράμματος ανά ειδικό στόχο, τομέα πολιτικής και δικαιούχο κράτος μέλος,
- ε) του αριθμού πρωτοβουλιών πολιτικής (π.χ. σχέδια δράσης, χάρτες πορείας, κατευθυντήριες γραμμές, συστάσεις και συνιστώμενη νομοθεσία) που εγκρίθηκαν ανά ειδικό στόχο, τομέα πολιτικής και δικαιούχο κράτος μέλος μετά από σχετικές δραστηριότητες που στηρίζονται από το Πρόγραμμα,
- στ) του αριθμού των μέτρων που εφαρμόζονται ανά τομέα πολιτικής και δικαιούχο κράτος μέλος ως αποτέλεσμα των δράσεων στήριξης που παρέχονται στο πλαίσιο του Προγράμματος, κατανεμημένα ανά σύσταση ανά χώρα ή σχετικές δράσεις που σχετίζονται με την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης, προγράμματα οικονομικής προσαρμογής και μεταρρυθμίσεις που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία του κράτους μέλους,

- ζ) των παρατηρήσεων των εθνικών αρχών, διοικητικών υπηρεσιών και άλλων δημόσιων φορέων που έχουν λάβει στήριξη στο πλαίσιο του Προγράμματος, καθώς και, εφόσον υπάρχουν, άλλων ενδιαφερομένων ή συμμετεχόντων σχετικά με τον αντίκτυπο ή τα αποτελέσματα των δράσεων στο πλαίσιο του Προγράμματος ανά ειδικό στόχο, τομέα πολιτικής και δικαιούχο κράτος μέλος, υποστηριζόμενων από ποσοτικά ή εμπειρικά δεδομένα, εφόσον είναι διαθέσιμα,
- η) των παρατηρήσεων των παρόχων στήριξης σχετικά με τα αποτελέσματα ή τον αντίκτυπο της στήριξης που έχουν παράσχει στο πλαίσιο του Προγράμματος στον ειδικό στόχο και τομέα πολιτικής στον οποίο έχουν δραστηριοποιηθεί, ανά δικαιούχο κράτος μέλος, υποστηριζόμενων από ποσοτικά ή εμπειρικά δεδομένα, εφόσον είναι διαθέσιμα,
- θ) της εξέλιξης των απόψεων των σχετικών ενδιαφερομένων όσον αφορά τη συμβολή του Προγράμματος στην επίτευξη των μεταρρυθμίσεων ανά ειδικό στόχο, τομέα πολιτικής και δικαιούχο κράτος μέλος, υποστηριζόμενης από κατάλληλα ποσοτικά ή εμπειρικά δεδομένα, εφόσον είναι διαθέσιμα, *και*
- ι) του αριθμού των στόχων στο σχέδιο συνεργασίας και στήριξης που επιτεύχθηκαν, ανά δικαιούχο κράτος μέλος, λόγω, μεταξύ άλλων, της στήριξης από το Πρόγραμμα.*

Οι εν λόγω δείκτες χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τα διαθέσιμα δεδομένα και πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλων ποσοτικών ή εμπειρικών δεδομένων.

Επιπλέον, διενεργείται ποιοτική ανάλυση από την Επιτροπή, προκειμένου να προσδιοριστεί η σχέση μεταξύ της στήριξης από το Πρόγραμμα, η οποία υπολογίζεται βάσει των πληροφοριών που παρέχονται μέσω των εν λόγω δεικτών, και των θεσμικών, διοικητικών και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων του δικαιούχου κράτους μέλους, με στόχο την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικότητας, της ανάπτυξης, της απασχόλησης, της συνοχής και των επενδύσεων.